

Označení studijního plánu Lingvistika a Digital Humanities – samostatný program						
Povinné předměty						
Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ
Teorie humanitní věd 1	1p+1s	z	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	ZT
Sémiotika	2p+1s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	1/Zs	ZT
Kritická analýza diskurzu	1p+1s	K	5	Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.	1/Zs	ZT
Teorie humanitních věd 2	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	ZT
Forenzní lingvistika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	1/Ls	ZT
Úvod do obecné lingvistiky	1p+1s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	ZT
Zpracování dat v DH 1	1p+1s	z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	ZT
Mínulost databázových systémů	1p+1s	K	5	Doc. Mgr. Pavla Slavičková, Ph.D.	2/Ls	ZT
Zpracování dat v DH 2	1p+2s	Zk	6	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	ZT
Současnost databázových systémů	1p+2s	Zk	6	David Moeljadi, Ph.D.	3/Zs	ZT
Algoritmické zpracování jazyka 1	0p+2s	z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 2	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Ls	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 3	0p+2s	z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 4	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Povinně volitelné předměty – skupina 1						
Zadání diplomové práce	0p+2s	z	5	–	2/Ls	
Diplomový seminář 1	0p+2s	z	5	–	3/Zs	
Diplomový seminář 2	0p+2s	z	5	–	3/Ls	
Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:						
Povinné (A) a povinně volitelné předměty – skupina 2						
Samostatný projekt 1	0p+0s	Z	20	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ (A)
Samostatný projekt 2	0p+0s	Z	20	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	3/Zs	PZ (A)
Praxe 1	0p+0s	Z	10	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Praxe 2	0p+0s	Z	10	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	3/Zs	PZ
Aplikovaná sémiotika	1p+1s	Zk	5	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/ZS	PZ
Atribuce textu	0p+2s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	PZ
Kreativní vizualita	0p+2s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	1/Ls	PZ

Zpracování přirozeného jazyka	1p+1s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 2	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Matematické modelování textu 3	1p+1s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	3/Zs	PZ
Metodologie vědy	1p+1s	K	4	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Základy experimentální analýzy jazyka	1p+2s	Zk	6	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	PZ
Teorie textu a pragmatika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/Zs	PZ
Úvod do teorie komunikace	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Psycholingvistika	1p+1s	K	4	Mgr. Kristýna Konečná	–	PZ
Biosémiotika	1p+1s	K	4	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	–	PZ
Lingvistické aplikace	2p+0s	Zp	3	Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.	–	PZ
Fikce a realita teorie v praxi	0p+2s	K	4	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	–	PZ
Modely vysvětlení v lingvistice	1p+1s	K	4	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	–	PZ
Přednášky zahraničních vyučujících	2p+0s	Zp	3	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	–	PZ
Filozofie/Philosophy	1p+0s	Zk	3	Doc. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.	1/Zs	PZ

Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:

Povinně volitelné předměty – skupina Cizí jazyk

Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ
Cizí jazyk 1 CJ1	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	1/Z	PZ
Cizí jazyk 2 CJ2	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	1/L	PZ
Cizí jazyk 3 CJ3	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	2/Z	PZ
Cizí jazyk 4 CJ4	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	2/L	PZ
Zkouška 1 ZK1		Zkouška	1	Lektor CJV	2/L	PZ
Zkouška 2 ZK2		Zkouška	5	Lektor CJV	1/L	PZ
Zkouška 3 ZK3		Zkouška	9	Lektor CJV	1/Z	PZ

Označení studijního plánu Lingvistika a Digital Humanities – maior 54 ZT a 18 PZ						
Povinné předměty						
Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ
Teorie humanitních věd 1	1p+1s	z	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	ZT
Sémiotika	2p+1s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	1/Zs	ZT
Kritická analýza diskurzu	1p+1s	K	5	Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.	1/Zs	ZT
Teorie humanitních věd 2	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	ZT
Forenzní lingvistika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	1/Ls	ZT
Úvod do obecné lingvistiky	1p+1s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	ZT
Zpracování dat v DH 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	ZT
Minulost databázových systémů	1p+1s	K	5	Doc. Mgr. Pavla Slavičková, Ph.D.	2/Ls	ZT
Zpracování dat v DH 2	1p+2s	Zk	6	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	ZT
Současnost databázových systémů	1p+2s	Zk	6	David Moeljadi, Ph.D.	3/Zs	ZT
Algoritmické zpracování jazyka 1	0p+2s	Z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 2	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Ls	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 3	0p+2s	Z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 4	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Povinně volitelné předměty – skupina 1						
Zadání diplomové práce	0p+2s	Z	5	–	2/Ls	
Diplomový seminář 1	0p+2s	z	5	–	3/Zs	
Diplomový seminář 2	0p+2s	z	5	–	3/Ls	
Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:						
Povinně volitelné předměty – skupina 2						
Aplikovaná sémiotika	1p+1s	Zk	5	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/ZS	PZ
Atribuce textu	0p+2s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	PZ
Kreativní vizualita	0p+2s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	1/Ls	PZ
Zpracování přirozeného jazyka	1p+1s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 2	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Matematické modelování textu 3	1p+1s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	3/Zs	PZ

Metodologie vědy	1p+1s	K	4	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Základy experimentální analýzy jazyka	1p+2s	Zk	6	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	PZ
Teorie textu a pragmatika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/Zs	PZ
Úvod do teorie komunikace	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Psycholingvistika	1p+1s	K	4	Mgr. Kristýna Konečná	–	PZ
Biosémiotika	1p+1s	K	4	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	–	PZ
Lingvistické aplikace	2p+0s	Zp	3	Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.	–	PZ
Fikce a realita teorie v praxi	0p+2s	K	4	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	–	PZ
Modely vysvětlení vlingvistice	1p+1s	K	4	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	–	PZ
Přednášky zahraničních vyučujících	2p+0s	Zp	3	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	–	PZ
Filozofie/Philosophy	1p+0s	Zk	3	Doc. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.	1/Zs	PZ

Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:

Povinně volitelné předměty – skupina Cizí jazyk

Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ
Cizí jazyk 1 CJ1	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	1/Z	PZ
Cizí jazyk 2 CJ2	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	1/L	PZ
Cizí jazyk 3 CJ3	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	2/Z	PZ
Cizí jazyk 4 CJ4	0+2+0	Zápočet	2	Lektor CJV	2/L	PZ
Zkouška 1 ZK1		Zkouška	1	Lektor CJV	2/L	PZ
Zkouška 2 ZK2		Zkouška	5	Lektor CJV	1/L	PZ
Zkouška 3 ZK3		Zkouška	9	Lektor CJV	1/Z	PZ

Označení studijního plánu		Lingvistika a Digital Humanities – minor				
Povinné předměty						
Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ
Teorie humanitních věd 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	ZT
Sémiotika	2p+1s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	1/Zs	ZT
Kritická analýza diskurzu	1p+1s	K	5	Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.	1/Zs	ZT
Teorie humanitních věd 2	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	ZT
Forenzní lingvistika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	1/Ls	ZT
Úvod do obecné lingvistiky	1p+1s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	ZT
Zpracování dat v DH 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	ZT
Minulost databázových Systémů	1p+1s	K	5	Doc. Mgr. Pavla Slavičková, Ph.D.	2/Ls	ZT
Zpracování dat v DH 2	1p+2s	Zk	6	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	ZT
Současnost databázových systémů	1p+2s	Zk	6	David Moeljadi, Ph.D.	3/Zs	ZT
Algoritmické zpracování jazyka 1	0p+2s	Z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 2	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	1/Ls	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 3	0p+2s	Z	4	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Algoritmické zpracování jazyka 4	0p+2s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ
Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:						
Povinně volitelné předměty – skupina 2						
Aplikovaná sémiotika	1p+1s	Zk	5	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/ZS	PZ
Atribuce textu	0p+2s	Zk	5	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	2/Zs	PZ
Kreativní vizualita	0p+2s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	1/Ls	PZ
Zpracování přirozeného jazyka	1p+1s	Zk	5	David Moeljadi, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 1	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Zs	PZ
Matematické modelování textu 2	1p+1s	Z	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	2/Ls	PZ

Matematické modelování textu 3	1p+1s	Zk	5	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.	3/Zs	PZ
Metodologie vědy	1p+1s	K	4	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Základy experimentální analýzy jazyka	1p+2s	Zk	6	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Ls	PZ
Teorie textu a pragmatika	1p+2s	Zk	6	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.	3/Zs	PZ
Úvod do teorie komunikace	1p+1s	Zk	5	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.	1/Zs	PZ
Psycholingvistika	1p+1s	K	4	Mgr. Kristýna Konečná	–	PZ
Biosémiotika	1p+1s	K	4	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.	–	PZ
Lingvistické aplikace	2p+0s	Zp	3	Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.	–	PZ

Název studijního předmětu	Teorie humanitních věd 1			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	1/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je uvedení studentů prvního ročníku do základních konceptů teorie vědy v kontextu humanitních věd. Objasnit jim podoby reflexe vědy, která se uskutečňovala v průběhu 20. století nejprve ve filosofii a následně v historiografii, sociologii, psychologii a dalších vědních disciplínách. Studenti se seznámí se stručnými dějinami základních teoretických východisek humanitních oborů ve 20. století, vycházející od inspirace přírodními vědami, přes koncept duchověd, inspirace fenomenologií, strukturalismem ad. Završení kurzu se týká přehodnocení těchto základních konceptů ve Foucaultově koncepci věd o člověku.</p> <p>Témata: Věda a humanitní obory Vědy o vědě: filosofie Vědy o vědě: historiografie Vědy o vědě: sociologie Vědy o vědě: psychologie, ekonomie, kognitivní věda ad. Stručné dějiny humanitních věd: inspirace přírodní vědou Stručné dějiny humanitních věd: idealismus, iracionalismus a filosofie života Stručné dějiny humanitních věd: fenomenologie a hermeneutika Stručné dějiny humanitních věd: strukturalismus a generativismus Michel Foucault</p>			

Název studijního předmětu	Sémiotika			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	1/Zs
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	2p + 1s	kreditů 6
Vyučující	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět má za cíl seznámit studenty se základy sémiotické teorie v míře a koncepci vhodné pro studenty oboru Lingvistika a Digital Humanities. Předmět vychází z předpokladu porozumění vědy Ch. S. Peirce, který byl jedním z prvních, kdo navrhli využívání stejných metod v humanitních a přírodních vědách (tzv. objektivní vědecká metoda). V současné době jsou to právě digitální metody poskytující jakési pomyslné zrovnoprávnění humanitních a přírodních věd ve smyslu práce s velkými daty, jejich archivace, zpracování, třídění apod. Předmět se zaměří na sémiotické porozumění rozdílu mezi digitálním a analogovým, na výhody a nevýhody digitálního. Dále se zaměří na sémiotický přístup ke zpracování velkých dat, především na interpretaci diagramů a grafů. V tomto ohledu bude klíčovým pojmem ikoničnost a diagramatičnost. V neposlední řadě se předmět bude věnovat problematice komunikačních procesů odehrávajících se pomocí digitálních telekomunikací a nových médií. Pomocí teoretického rámce otevřenosti U. Eco a ve znění hesla Ch. S. Peirce „symbols grow“ se studenti zamyslí nad proměnlivostí významů digitálních znaků v době digitalizace informačního věku.</p> <p>Témata: Úvod do sémiotiky: věda o znacích, hlavní představitelé Digitální a analogové. Distinktivní a kontinuální. Sémiotika jako digitalizace Kódy I.: Úrovně abstrakce v programovacích jazycích Kódy II.: Vizualní kódy Big Data. Vizualizace velkých dat Ch. S. Peirce I.: Ikonicitá v digitálním prostředí, diagramatičnost Ch. S. Peirce II.: Relace, triadicita, linked data, relační databáze, sémantický web U. Eco I.: World Wide Web. Slovník a encyklopedie U. Eco II.: Nová média, koncept otevřenosti, otázka bezpečnosti a pravdivosti, fake news Intertextualita, bachtinovský dialog, itratextualita, hypertext, transmedialita</p>			

Název studijního předmětu	Kritická analýza diskurzu			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	1/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Seminář Kritická analýza diskurzu se bude zabývat významem termínu „diskurz“ v sociálních a humanitních vědách, zejm. však s ohledem na užívání jazyka jako sociálního jevu. Seminář studentům představí možnosti jazykové analýzy a bude studenty učit interpretovat jazykové situace s ohledem na skupinu či společnost, která jej používá. V semináři se bude pracovat s autentickými jazykovými daty (texty, obrázky, transkripty, etc.). Mezi probíranými tématy se objeví například žánrová analýza, konverzační analýza, v největší míře však metodologie kritické analýzy, ať už z historické perspektivy či z pohledu současných představitelů tohoto přístupu. Při praktických analýzách studenti budou seznámeni s využitím korpusových nástrojů pro kvantifikaci analýz (např. SketchEngine).</p>			

Název studijního předmětu	Teorie humanitních věd 2			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	1/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je vytvořit konceptuální síť v současném stavu humanitních věd. Zachytit základní přístupy ke konstituci humanitních oborů, které jsou aktuální v období od konce 20. století k současnosti. Postupně bude pozornost věnována kritice humanitních věd obsažené v postmodernismu, následně kritice postmoderního přístupu, jehož vyhocenou podobou je striktní naturalismus. Budou sledovány typické způsoby tvorby nových (kvazi)humanitních disciplín. Důraz bude kladen na zhodnocení způsobu, jímž se do humanitních věd skrze teorii dynamických systémů a nověji Digital Science zpět vrátily kvantitativní metody. Výsledkem tohoto působení jsou právě Digital Humanities, jejichž teoretické bázi, která vede k vysvětlování humanitních dat a testování empirických hypotéz o vztahu těchto dat, bude věnována největší pozornost.</p> <p>Témata: Humanitní vědy na konci 20. století Cesty: Postmodernismus Cesty: Naturalismus Cesty: Nové disciplíny Teorie dynamických systémů Digital Science Digital Humanities: teorie Digital Humanities: vysvětlení Digital Humanities: testování Digital Humanities: vize</p>			

Název studijního předmětu	Forenzní lingvistika			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	1/Ls
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	1p+2s	kreditů 6
Vyučující	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz je rozdělen do dvou částí. V první části studenti sledují vybrané skupiny textů, v nichž je vždy obsažen jeden, nebo více textů plagiovaných (analogicky k publikaci Nejlepší plagiát). Studenti se pokoušejí odhalit plagiovaný text, nebo napsat text, který bude analyzován a nebude obsahovat určité znaky vedoucí k jeho identifikaci. Cílem je, aby studenti na základě vlastní práce s textem identifikovali znaky textu, které mohou být určující při atribuci autorsví. Na základě neúspěšné atribuce také získají zkušenost s psychologickou situací při určení autorství – např. vzhledem k preferování chybných znaků textu. V druhé části semináře budou posluchačům představeny konkrétní metody atribuce textu. Tyto metody si uchazeči osvojí.</p> <p>Témata: 1/ tradiční způsoby určování autorství textu – historická stylometrie 2/ typografické znaky 3/ lexikální znaky, gramatické znaky 4/ kvantitativní metriky 5/ metoda hierarchického klasteringu vybraných kvalitativních znaků textu</p>			

Název studijního předmětu	Úvod do obecné lingvistiky			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem předmětu je seznámit studenty se základními otázkami jazyka a jazykovědy. Studenti dále získají poznatky o povaze přirozeného jazyka a o metodách jeho výzkumu.</p> <p>Témata: Lingvistika, předmět a metody jejího zkoumání, základní a vedlejší lingvistické disciplíny Vztah lingvistiky k jiným vědám, trendy současné lingvistiky Základní lingvistické metody a přístupy k jazyku Podstata přirozeného jazyka, srovnání s jazyky umělými Systémovost jazyka, jazykové plány, vztah centra a periferie v jazyce Proces komunikace, základní a vedlejší funkce jazyka Jazyk jako kód, langue a parole, kompetence a performance, teorie mluvních aktů Pojetí jazykového znaku, sémiotika Klasifikace jazyku, zejména typologická Teritoriální a sociální stratifikace národních jazyku.</p>			

Název studijního předmětu	Zpracování dat v DH 1			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je studenty připravit na práci s rozmanitými daty a z těchto dat dokázat získat nové informace, které by jinak nebyly přístupné. Kurz se obecně zabývá způsoby i úskalími analýz libovolných konkrétních i abstraktních objektů popsaných jednou, či více vlastnostmi se zvláštním zřetelem na praktickou aplikaci. Studenti se zde rovněž seznámí s programovacím jazykem R, ve kterém budou řešit konkrétní praktické úlohy.</p> <p>Základní témata: jedorozměrná statistika popisná statistika, vzorek, populace a testování hypotéz základní vizualizace dat (bodové grafy, histogramy, krabicové grafy ad.) a jejich interpretace explorační datová analýza vztah ke kvantitativní lingvistice</p> <p>Vícerozměrná statistika: úvod do jazyka R vztahy proměnných, redundance, normalizace měření vzdáleností a podobností vizualizace vícerozměrných dat (MDS, PCA, SVD, tSNE ad.) shlukovací metody a aplikace (hierarchické shlukování, k-průměrů, DBSCAN ad.) vztah ke zpracování přirozeného jazyka a vektorovým modelům textů vztah ke strojovému učení (metody k-NN, SVM ad.)</p> <p>Problematika získávání dat a interpretace výsledků: kognitivní bias design experimentů příklady z praxe</p>			

Název studijního předmětu	Minulost databázových systémů			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	2/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	Doc. Mgr. Pavla Slavičková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem předmětu je seznámit studenty s klíčovými etapami vývoje databázových systémů na našem území s přihlédnutím k vývoji v zahraničí. Předmět rozšiřuje znalosti posluchačů v oblasti databázových systémů o kontext předchozího vývoje.</p> <p>Témata: 1. počátky vývoje českého slovníkářství (do konce 15. století) 2. slovníky a jiné databáze v období humanismu 3. encyklopedisté a jejich díla v době osvícenství 4. lexikografické dílo Josefa Jungmanna 5. František Palacký 6. Riegrův slovník naučný 7. proměny Ottovy encyklopedie a Ottovi obrazoví konkurenti 8. Naučný slovník aktualit 9. lexikografická a další databázová tvorba na našem území ve 20. století 10. speciální slovníky a počátky digitálních databází 11. nové dimenze české lexikografie</p>			

Název studijního předmětu	Zpracování dat v DH 2			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	2/Ls
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	1p + 2s	kreditů 6
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Tento kurz navazuje a dále rozvíjí předchozí znalosti z kurzu zpracování dat v DH. Student se zde seznámí s pokročilými aplikacemi již představených metod na komplexní data vyžadující další formu zpracování. Jedná se především o stále rozsáhlejší potřeby zpracovávat multimediální data (obraz, video, text), vztahová data a meta-data.</p> <p>Teorie: Hlubší pohled na vícerozměrná data (prokletí dimenzionality) a praktické důsledky Rozšířené způsoby měření podobnosti mezi objekty (metriky, komprese, ...)</p> <p>Zpracování textu a aktuální nástroje pro NLP: Úskalí NLP Vektorové reprezentace textů, vektorizace slov, vět a celků (Word2Vec, GloVE, FastText, LASER) Nástroje pro zpracování a vytěžování přirozeného jazyka, knihovny pro jazyk R a Python Identifikace jazyka Identifikace sentimentu Identifikace pojmenovaných entit Vytěžování témat</p> <p>Základy a praktické zpracování obrazu a aktuální přístupy: OCR Grafické embeddingy Shlukování na základě grafické podobnosti Generování popisků</p> <p>Vytěžování sociálních sítí a aplikace grafových algoritmů: Identifikace klíčových rolí v sociálních sítích Identifikace skupin</p> <p>Obecné: Získávání dat Role dat a metadat</p>			
Název studijního předmětu	Současnost databázových systémů			
Typ předmětu	Povinný ZT		doporučený ročník/semestr	3/Zs
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	1p + 2s	kreditů 6
Vyučující	David Moeljadi, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je představit studentům způsoby praktického uchování dat od naprostých základů až po specializované databáze se zřetelem k jejich dalšímu využití. Kurz shrne SQL i NoSQL databáze a jejich praktické aplikace v lingvistice (Wordnet), fulltextovém vyhledávání, vytěžování vztahů a dalších oblastech.</p> <p>Základní témata: Strukturovaná a nestrukturovaná data, formáty TXT, CSV, TSV, XML a JSON Relační databáze SQL databáze (MySQL, ...) NoSQL databáze (MongoDB, ...) Grafové databáze (Neo4J, ...) Paralelní zpracování dat (map-reduce) a výpočetní clustery Teoretické základy databází, datové struktury a algoritmy</p>			

Název studijního předmětu	Algoritmické zpracování jazyka 1			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	1/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p + 2s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je seznámit studenty s programováním od nejjednoduchých základů až po soběstačnou realizaci základních úloh. Studenti se zde seznámí s filosofií programovacích jazyků a dále si od základů osvojí programovací jazyk Python, od syntaxe, základních klíčových vlastností a funkcí, až po efektivní způsoby hledání a odstraňování chyb.</p> <p>Základní témata: Stručný přehled programovacích jazyků a jejich filosofie Syntax jazyka Python Seznamy, podmínky, smyčky, funkce, rekurze a základní datové typy Hledání a odstraňování chyb: debugging, krokování, break-pointy ad. Řešení úloh na algoritmizaci</p>			

Název studijního předmětu	Algoritmické zpracování jazyka 2			
Typ předmětu	Profilový základ		doporučený ročník/semestr	1/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p + 2s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem tohoto kurzu je rozvinout základní znalosti algoritmizace do složitějších aplikací vyžadujících interakci s uživatelem, a následně i plánování celého řešení. Kurz zahrnuje praktické úlohy se zřetelem k budoucím aplikacím ve zpracování dat, ke strojovému učení a ke tvorbě základních interaktivních aplikací.</p> <p>Základní témata: Uživatelské vstupy Práce se soubory Komplexita algoritmů, časová náročnost a vyčíslitelnost Detailní pohled na vybrané datové struktury a jejich vzájemné vztahy Přehled důležitých algoritmů a jejich přístupů (třídící a grafové algoritmy) Řešení samostatných úloh realizující typické algoritmy a interaktivní aplikace</p>			

Název studijního předmětu	Algoritmické zpracování jazyka 3			
Typ předmětu	Profilový základ		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p + 2s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je zvýšit efektivitu a praktičnost návrhu celého softwaru po základním získání znalostí o algoritmizaci a interakci s uživatelem pomocí objektově orientovaného přístupu. Studenti se v tomto kurzu budou věnovat především návrhu softwaru, správné hierarchizaci a návrhu tříd, a to postupnou realizací komplexních projektů.</p> <p>Základní témata: Základy návrhu a správy softwaru: funkce, knihovny, use-case, UML Objektově orientované programování: třídy, objekty, dědičnost Knihovny, moduly a správa zdrojového kódu Realizace projektů: implementace vybraného strojově-učícího algoritmu včetně optimalizace, buněčný automat (Game-Of-Life) a další.</p>			

Název studijního předmětu	Algoritmické zpracování jazyka 4			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		2/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p + 2s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je poskytnutí znalostí, jak vyvinutý software distribuovat uživatelům a jak software zpřístupnit formou webové aplikace anebo webové služby.</p> <p>Základní témata: Koncepce API a REST-API Webové technologie: HTML, CSS a podpůrné knihovny Tvorba webové aplikace pomocí Pythonu Aktuální virtualizační nástroje Přechod na další programovací jazyky (přehled: C#, JavaScript)</p>			

Název studijního předmětu	Samostatný projekt 1 a 2			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		2/Zs a 3/Zs
Rozsah studijního předmětu	–	hod.	–	kreditů á 20
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Student využije znalostí z kurzů Algoritmické zpracování jazyka 1 a 2 (pro Samostatný projekt 1), respektive z kurzů Algoritmické zpracování jazyka 1–4 (pro Samostatný projekt 2) k vytvoření softwaru na zpracování jazykových dat. Software vytvořený v rámci Samostatného projektu 2 může být podkladem pro tvorbu diplomové práce.</p>			

Název studijního předmětu	Praxe 1 a 2			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		2/Ls a 3/Zs
Rozsah studijního předmětu	–	hod.	–	kreditů á 10
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Student realizuje praxi ve firmě, podniku, start-upu ad., v nichž uplatní znalosti a dovednosti vázané na absolvované kurzy Algoritmické zpracování jazyka 1–4 a další aplikační kurzy profilujícího základu.</p>			

Název studijního předmětu	Aplikovaná sémiotika			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	3/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět se zaměří na představení konceptuálních a analytických nástrojů, které pomohou studentům oboru Digital Humanities rozvinout schopnost kritické reflexe a interpretace různých typů obrazů, vizuálních médií a objektů. Studenti budou konfrontováni se znakovými soustavami vizuálního typu se známkami persvazivního charakteru, jako reklamní sdělení, kampaně apod. Kurz je prakticky zaměřen na sémiotické analýzy vizuální rétoriky konkrétních sdělení.</p> <p>Základní témata: Vizuální kódy, multimedialita Obraz, vizuální reprezentace a „čtení“ Sémiotika reklamy Sémiotická teorie metafory. Ikonocita v reklamě Persvaze Sémiotická analýza reklamy I. Sémiotická analýza reklamy II. Sémiotická analýza reklamy III. Prezentace seminárního projektu</p>			

Název studijního předmětu	Atribuce textu			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Volitelný kurz bude navazovat na povinný kurz Forenzní lingvistika a bude rozvíjet některá témata související s určováním autorství textů. Atribuce textu bude představena v tradiční (písmoznalecké) podobě, v podobě nové (ovlivněné digitálními technologiemi) a v podobách, které jsou dány specifickou povahou jazyka analyzovaných textů. Studenti budou vytvářet korpusy zkoumaných textů, budou vytvářet texty s fiktivním autorstvím apod. K analýzám budou užívány různé softwarové aplikace (např. QUITA).</p> <p>Témata: Atribuce textu v kontextu forenzní lingvistiky Určování autorství českých poetických textů Atribuce českých prozaických textů Atribuce a formální a typografická kritéria Atribuce v závislosti na jazyce textu</p>			

Název studijního předmětu	Kreativní vizualita			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	1/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 5
Vyučující	David Moeljadi, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>V tomto kurzu se studenti naučí základy inkoustové malby a kaligrafie. Naučí se používat nástroje a materiály („čtyři poklady“, štětec, inkoust, inkoustový kámen a papír), základní techniky malby inkoustem a styly kaligrafie. V inkoustové malbě se naučí, jak dosouhnout rozložení světla a stínu pro trojrozměrný efekt a pocit hloubky a vzdálenosti. V kaligrafii se naučí malovat postavy štětcem s využitím jedinečné estetiky.</p> <p>Klíčové koncepty: -Základní techniky malování švestkového květu, orchideje, bambusu a chryzantémy -Styly kaligrafie (kaishu/kaisho, lishu/reisho, xingshu/gyosho, caoshu/sosho, zhuanshu/tensho)</p>			

Název studijního předmětu	Zpracování přirozeného jazyka			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	David Moeljadi, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>V tomto kurzu si studenti osvojí dovednosti a prostředky pro zpracování přirozeného jazyka. Naučí se používat Python se sadou Natural Language Tool Kit (NLTK) k analýze jazykových jevů. Dále se naučí užívat klíčových konceptů a běžných metod používaných v jazykových korpusech, které vytvářejí základnu pro výzkum velkých dat. Kromě toho se naučí některé klíčové pojmy z lingvistiky, zejména morfologii, syntax a sémantiku, které jsou užitečné v oblasti NLP.</p> <p>Klíčové koncepty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování textu - Textové korpuse a stromové banky - Lexikální zdroje - Základní lingvistické teorie 			

Název studijního předmětu	Matematické modelování textu 1			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	2/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je představit počítačové zpracování textů pomocí programovacího jazyka R. Posluchač bude seznámen se způsoby načtení a předzpracování textů, a následně s jejich kvantitativní a statistickou analýzou na základě řady praktických úloh. Tyto znalosti jsou dále rozšířeny o způsoby matematického modelování, které umožní širší a praktické aplikace, např. při testování přítomnosti jazykových zákonů, v jazykové komparatistice nebo ve forenzní lingvistice a určování autorství ad. Tento kurz vytváří základ pro navazující kurzy zabývající se aplikacemi ve formě strojového učení.</p>			

Název studijního předmětu	Matematické modelování textu 2			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	2/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je představit způsoby aplikace poznatků matematického modelování textu formou strojového učení pomocí programovacích jazyků R/Python. Posluchač bude seznámen s teorií i praxí strojového učení na řadě konkrétních a praktických aplikací čítajících tvorbu vlastního spamového filtru, detekci sentimentu recenzí, detekci jazyka, latentní sémantické analýzy ad.</p>			

Název studijního předmětu	Matematické modelování textu 3			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	3/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p+1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Vladimír Matlach, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem předmětu je dále rozšířit získané znalosti strojového učení o umělé neuronové sítě a tzv. hluboké učení (deep learning). Posluchači se postupně seznámí s problematikou trénování neuronových sítí od optimalizačních technik, definic cílových/ztrátových (loss) funkcí, způsobů předzpracování dat, až po úskalí a praxe trénování modelů a jejich evaluace. Představeny budou dopředné vícevrstvé sítě (včetně konvolucí) s aplikacemi na zpracování textu i obrazu. Prostor bude věnován i speciálním architekturám.</p> <p>Praktický a teoretický úvod: Optimalizace, gradienty, cílové a loss-funkce Vektorizace dat, normalizace a škálování</p> <p>Praktické aplikace s teorií: Typy úloh, aktivační funkce, zpracování výstupů a navázání na loss-funkce Vícevrstvé dopředné sítě, koncepce Konvoluční sítě, koncepce Využití předtrénovaných modelů (transfer learning) Speciální architektury (autoenkodéry a aplikace, vícehlavé sítě) Rekurentní sítě</p> <p>Úskalí trénování a evaluace: Evaluace modelu, detekce a interpretace stavu přeučení, podučení Regularizace (L1, L2, dropout), normalizace dávek Augmentace dat</p>			

Název studijního předmětu	Úvod do teorie komunikace			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	1/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 5
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je vytvořit předpoklady k schopnosti teoreticky i se zřetelem k společenské praxi chápat podstatu sociální komunikace, rozumět příčinám a důsledkům dynamiky komunikačních interakcí.</p> <p>Témata: Teorie komunikace jako vědecká disciplína; možnosti vědeckého zkoumání komunikace: interdisciplinárnost a multiparadigmatičnost Základní pojmy studia komunikace (sociální interakce × komunikace); komunikace zprostředkovaná vs. nezprostředkovaná Vybrané typologie sociální komunikace Komunikace jako proces: základní složky komunikačního procesu Obecná teorie systému a teorie informace: jejich přínos pro studium komunikace Sémiotika a komunikace; komunikace jako produkce znaku Lingvistika a komunikace: studium verbální komunikace; znaky a významy Problematika neverbální komunikace; komunikace verbální vs. neverbální; smíšená komunikace; teorie neverbální komunikace Specifika masmediální komunikace; vybrané komunikační teorie a modely pro studium masmediální komunikace Média a kultura: kulturní pohled na proces komunikace Proměny komunikace v dějinách; problematika periodizace vývoje lidské komunikace.</p>			

Název studijního předmětu	Základy experimentální analýzy jazyka			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		1/Ls
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	1p + 2s	kreditů 6
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Studenti se seznámí s teoretickými východiskami a metodologií kvantitativní lingvistiky. Získají zkušenosti s kvantitativními analýzami textů (na zvoleném jazykovém materiálu budou testovány hypotézy).</p> <p>Témata: Úvod do kvantitativní lingvistiky Metody měření slovního bohatství textu Tematická koncentrace textu Tranzitivita jako charakteristická vlastnost textu Deskriptivita (ornamentalita) vs. aktivita textu Lambda struktura textu Lorenzova křivka a Giniho koeficient Délka věty jako charakteristická vlastnost textu Binární kód textu Eufonie Fraktální analýzy textu Menzerath-Altmannův zákon</p>			

Název studijního předmětu	Metodologie vědy			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		1/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je uvedení studenta do odborné vědecké práce, přesahuje schopnost vytváření audiovizuálních výstupů směrem k vlastní výzkumné činnosti. Student bude po jeho absolvování znát základy teorie vědy, bude se orientovat v aplikacích matematické logiky a bude ovládat základy statistiky. Na základě těchto dílčích znalostí bude schopen navrhnout vlastní experimenty pro vědeckou oblast lingvistiky. Kurz bude rozdělen do čtyř částí: teorie vědy, matematická logika, statistika, experiment.</p> <p>Témata: Teorie vědy Teorie a model Testování teorií Vysvětlující a prediktivní síla teorie Systém vědeckých disciplín Matematická logika Výroková a predikátová logika a jejich aplikace Logické neurony a jejich aplikace Neklasické logiky a jejich aplikace (modální, temporální ad.) Základy statistiky Základní pojmy statistiky Základy statistického zpracování dat Pravděpodobnost, teoretický a empirický model Experiment Znaky experimentu v jednotlivých disciplínách (příklady z věd. disciplín) Příprava experimentu (příklady z věd. disciplín) Provedení experimentu (příklady z věd. disciplín) Vyhodnocení experimentu (příklady z věd. disciplín)</p>			

Název studijního předmětu	Teorie textu a pragmatika			
Typ předmětu	Profilový základ PZ	doporučený ročník/semestr		3/Zs
Rozsah studijního předmětu	39	hod.	1p + 2s	kreditů 6
Vyučující	Mgr. Ludmila Lacková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět se bude věnovat otázkám lidské komunikace a vztahům mezi jazykovým kódováním významu a významem, který je mluvčím sdělován v kontextu. Cílem předmětu je seznámit studenty s hranicemi a rozsahem oboru samého, se základními problémy, které pragmatika řeší, a s hlavními teoriemi, které se s pragmatikou pojí. Bude tak učiněno prostřednictvím četby a rozboru stěžejních prací a jejich aplikace při rozboru příkladových textů. Pozornost bude věnována základním pragmatickým pojmům, jako jsou reference a deixe, teorie řečových aktů, konverzační maximy a kooperační princip, teorie relevance, kontext a kontextualizace či konverzační analýza.</p> <p>Témata: Pragmatika v lingvistice (meze, obsah a rozsah, vztah k sémantice a gramatice) Utváření interakční lingvistiky Reference a deixe (prostorová, časová, personální) Deixe (textová, sociální) Řečové akty (J. Austin, J. Searle) Konverzační maximy a implikatury (H. P. Grice) Relevance (D. Sperber – D. Wilson) Teorie zdvořilosti (P. Brownová – S. Levinson) Kontext a kontextualizace Konverzační analýza (E. Goffman) Diskurzivní analýza</p>			

Název studijního předmětu	Zadání diplomové práce			
Typ předmětu	Povinně volitelný	doporučený ročník/semestr		2/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 5
Stručná anotace předmětu	Vypracování nástinu diplomové práce Úspěšná tvorba osnovy struktury diplomové práce Rešerše literatury k diplomové práci			

Název studijního předmětu	Obhajoba diplomové práce			
Typ předmětu	Povinně volitelný	doporučený ročník/semestr		3/Zs, Ls
Rozsah studijního předmětu	–	hod.	0p+0s	kreditů 0
Stručná anotace předmětu	Vypracování a odevzdání písemné verze diplomové práce Úspěšná obhajoba před komisí			

Název studijního předmětu	Diplomový seminář 1			
Typ předmětu	Povinně volitelný	doporučený ročník/semestr		3/Zs
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 5
Stručná anotace předmětu	1.–12. Individuální konzultace diplomové práce (tematická výstavba, terminologie, formální struktura, kompoziční výstavba)			

Název studijního předmětu	Diplomový seminář 2			
Typ předmětu	Povinně volitelný		doporučený ročník/semestr	3/Ls
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 5
Stručná anotace předmětu	1.–12. Individuální konzultace diplomové práce (tematická výstavba, terminologie, formální struktura, kompoziční výstavba).			

Název studijního předmětu	Filozofie/Philosophy			
Typ předmětu	PZ, povinně volitelný předmět		doporučený ročník / semestr	1, ZS
Rozsah studijního předmětu	13 p.	hod.	13	kreditů 3
Vyučující	Doc. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.; Mgr. Karel Šebela, Ph.D.; Mgr. Filip Tvrďý, Ph.D.; PhDr. Jozef Matula, Ph.D.; Mgr. Martin Jabůrek, Ph.D.; Mgr. Pavel Hobza, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	Cílem kurzu je poskytnout studentům nefilosofických oborů základní informace o dějinách filosofie a problémový přehled po vývoji moderní filosofie. Témata: Dějiny starší filosofie: dějiny filosofie od antiky (předsokratici, Sókratés, Platón, Aristotelés, helénismus, pozdní antika), přes středověk a renesanci, až po novověk (racionalismus, empirismus, Kant, idealismus, pozitivismus) Dějiny novější filosofie: reflexe vývoje filozofického myšlení přibližně od 17. století do současnosti, důraz je kladen na filozofické koncepce jedince a společnosti. Zvláštní pozornost je také věnována metodám, u jejichž zrodu stáli významní filozofové a které nacházejí uplatnění především ve společenských vědách. Filosofie jazyka: vývoj novověkého filozofického myšlení od Descarta po současnost s důrazem na téma filosofie jazyka, tzn. jak otázky vytvoření ideálního jazyka, tak analýzy jazyka přirozeného. Logika a teorie argumentace: úvod do logiky a teorie argumentace, výuka je zaměřena na základy teorie argumentace, základní typy argumentace a argumentačních schémat, jsou popsány hlavní typy argumentačních faulů. Filosofie mysli: reflexe boje o etablování empirické a experimentální vědy, který vyvrcholil na sklonku dvacátého století osamostatněním se kognitivní vědy, která je tvořena vysoce interdisciplinárním souhrnem teoretických i empirických a experimentálních oborů zabývajících se výzkumem lidské i zvířecí mysli ve všech jejích projevech. Philosophy of Language: An introduction to the 20th century philosophy of language from its origination in Peirce's semiotics and Frege's semantics to the most contemporary approaches in the pragmatically oriented theory of communication. The topics cover e.g. Russell's theory of descriptions, Wittgenstein's picture theory of language, verificationism of Vienna Circle, Oxfordian ordinary language philosophy, Quine's indeterminacy of translation and Turing's analytical behaviourism. Předmět je realizován v české i anglické verzi, je na volbě studenta, kterou variantu zvolí.			

Název studijního předmětu	Psycholingvistika			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Kristýna Konečná			
Stručná anotace předmětu	Kurs zprostředkovává základní orientaci v několika rozměrech bádání o vztahu jazyka a lidské kognice: v dějinách oboru, v jeho současné podobě, v hlavních tématech psycholingvistických výzkumů, preferovaných přístupech k řešení základních otázek a konečně v konkrétních analýzách vybraných problémů. Studentům budou nabídnuty výzkumné modely, které přistupují k problematice jazyka a komunikace s otázkami týkajícími se povahy jejich reprezentace v lidské mysli (a představují tak alternativu / komplementární doplnění tradičního jazykovědného popisu).			

Název studijního předmětu	Biosémiotika			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	Seminář základním způsobem uvede do historie a současného stavu biosémiotiky. Jednotlivá témata seminářů představují směry historie a současnosti biosémiotiky, uvedené bibliografické položky jsou jejich reprezentativními představiteli. Student na jednotlivé kurzy volí texty, jejichž nastudování je předpokladem porozumění problematice kurzu a diskuse, která problematiku kurzu traktuje ve společně dosahované interpretaci reprezentativních textů k tématu.			

Název studijního předmětu	Lingvistické aplikace			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	2p+0s	kreditů 3
Vyučující	Mgr. Kateřina Lesch, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Přednáška je jednou z možných odpovědí na otázku „co s tím budeš dělat“. Cílem kurzu je seznámit studenty se současnými trendy v oblasti lingvistických aplikací (včetně praktických ukázek) a s možnostmi využití lingvistických vědomostí v praxi. Náplň přednášky nevyžaduje vstupní znalosti z oboru informatiky.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lingvistické aplikace – úvod do problematiky modelování přirozeného jazyka včera, dnes (a zítra) základní přístupy, nástroje, data přehledová kategorizace aplikací Speech recognition – rozpoznávání mluvené řeči: -dialogové systémy: speaker dependent / speaker independent, ELIZA a příbuzné, talking heads, avataři -Senior Companion – česky hovořící humanoid Petra -telematika (navigace etc.) -realtime voice writing a syntéza řeči (text-to-speech), počítače pro nevidomé atd. -spoken language archives Language recognition – rozpoznávání jazyka: -jazykové korektory -n-gramové modely a jejich využití: rozpoznávání konkrétních jazyků, rozpoznávání spamu -strojový překlad: word-based, phrase-based; statistický, pravidlový, hybridní přístup; korpusy, treebanky + prohledávací nástroje; srovnání překladačů Information extraction – získávání informací: -internetové vyhledávače -postojová analýza -analýza diskurzu -automatická sumarizace -rozpoznávání pojmenovaných entit -question-answering Forenzní lingvistika a stylometrie: -detekce kyberšikany a trollingu -automatická administrace internetových diskusí 			

Název studijního předmětu	Fikce a realita teorie v praxi			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	0p+2s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D. Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D. 50 %			
Stručná anotace předmětu				

Název studijního předmětu	Modely vysvětlení v lingvistice			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	1p + 1s	kreditů 4
Vyučující	Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz se soustřeďuje na problematiku modelů vysvětlení předpokládaných v lingvistických teoriích. Frekventanti kurzu se seznámí s používanými modely vysvětlení a mezemi jejich aplikace v klasických (strukturalismus, generativní lingvistika ad.) i soudobých (kvantitativní lingvistika ad.) lingvistických teoriích. Cílem kurzu je proškolení adeptů ve schopnosti budovat explanační (nikoliv pouze popisné) teorie v rámci lingvistiky. Kurz se postupně zaměří na: přehled modelů vysvětlení, modely vysvětlení užívané v lingvistice, funkcionální vysvětlení, kritiku vysvětlení užívaného synergetickou lingvistikou ad.</p> <p>Témata: Explanace a predikce v analytické tradici Modely vysvětlení Kauzální a teleologické vysvětlení Deduktivně-nomologický model vysvětlení Induktivně-statistický model vysvětlení Funkcionální model vysvětlení Modely vysvětlení v lingvistice Sémantické a pragmatické aspekty vysvětlení 1 Sémantické a pragmatické aspekty vysvětlení 2 Modely vysvětlení v kvantitativní lingvistice Explanatorní redukce a holismus Kritika vysvětlení v synergetické lingvistice</p>			

Název studijního předmětu	Přednášky zahraničních vyučujících			
Typ předmětu	Profilový základ PZ		doporučený ročník/semestr	–
Rozsah studijního předmětu	26	hod.	2p+0s	kreditů 3
Vyučující	Mgr. Eudmila Lacková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	Předmětem kurzu jsou přednášky zahraničních vyučujících na Katedře obecné lingvistiky. Kurz je organizován blokově.			